

знае злина-та, коя-то произлѣзва отъ тѣзи инсекти не само по сеидби-тѣ, и по всички-тѣ овошки и др. полезни растения. Т旣 жаба-та са явява като добъръ пазачъ за орачъ-тѣ предъ инсекти-тѣ, той трѣбва много да ѝ благодари, и кой-то са труди да измори жаби-тѣ по сеидби-тѣ си, той наистина струва на себе си злина и е единъ варваринъ, кой-то обсила хубава-та си нива само съ инсекти. Щомъ са покажатъ въ нѣкоя сеитба жаби, да знаемъ добрѣ, че посѣто-то е вече изядѣно и то или отъ охлюви, земни бѫлхи, брѣмбари и червеи, подиръ кой-то жаби-тѣ много тичатъ да ги ядатъ и съ това упазватъ сеидба-та отъ пропаданіе.

Ами що е съ желви-тѣ, тѣзи грозни и ядовити жаби — и тѣхъ ли трѣбва на всякадѣ да биемъ и моримъ? О никакъ, — тѣ толкова сѫ полезни, дори по-полезни и отъ жаби-тѣ, че тѣ не сѫ ядовити, а сѫ просто едни живинки, кои-то не знаятъ никакъ какъ да са упазять, естествоиспитатели-тѣ отколѣ вече го доказаха; само кога-то ги мѣчимъ тѣ отпускатъ единъ силенъ сокъ, кой-то такожде не поврѣжда пакъ место-то. Всякой единъ человѣкъ е свободенъ самъ да направи единъ опитъ; напр. куче-то може много лесно да принесе една желва въ уста-та си отъ едно место на друго, безъ да са утрови. Единъ уменъ и образованъ человѣкъ не трѣбва никога да приказва че желви-тѣ сѫ ядовити, само ако не ще да му се подсмиватъ други-тѣ. Т旣 сѫщо тѣ не сѫ врѣдителни. Тѣ сѫ най-способни-тѣ ловци на инсекти-тѣ, исчистватъ всички кюшета отъ молци: въ градини-тѣ изчистватъ глистеи-тѣ, пеперудки-тѣ и пр.; по нивя-та тѣ испояждатъ дѣ-да-си е брѣмбари, мелчеви, вѣсенници, защо-то желва-та е много лакома живинка. Тѣ никога и въ никой случай не ни принесватъ врѣда, за това наистина е за сѫживаніе, като гледами, че у насъ всички-тѣ земеделци ги мразятъ, прислѣдватъ ги както имъ прилѣгне по много — само да ги довѣршатъ. Желви-тѣ нагледъ сѫ много грозни, за това сѫ си напесли голѣма омраза отъ человѣци-тѣ, но не трѣбва да забравяме, че макаръ желва-та да живѣе въ скрита кожа, тя има най-силни очи отъ всички живинки, що сѫ по земя-та. По други-тѣ места хора-та не мислятъ за тѣхъ т旣. У Парижъ, Лионъ Брюссель и по други градища, има особни пазари, дѣто са продаватъ желви-тѣ и то по склону; за тѣхъ хора-та са грижатъ въ дневно време толкова колко-то и за едно домашно животно; тѣ ги отхранватъ въ особни градини, пущатъ ги нарочно въ градини-тѣ си да имъ пазятъ цвѣте-то и зеленчука отъ разни-тѣ инсек-